

Atlīdzība par neveiktu darbu svētku dienā, kas iekrīt darbiniekam noteiktā darba dienā

Kitija Bite

Rīgas Stradiņa universitāte, Juridiskā fakultāte, Latvija

Ievads. Darba likums paredz gadījumus, kad darbinieks neveic darbu, tomēr saņem atlīdzību. Viens no tādiem gadījumiem ir neveiktais darbs svētku dienā, kas iekrīt darbiniekam noteiktā darba dienā. Tas nozīmē, ka darbiniekam ir noteikts darba laiks un šajā laikā iekrīt valsts noteiktās svētku dienas. Par šo laiku darbinieks saņem atlīdzību. Šādi nosacījumi ir attiecināmi uz normāla darba laika veicējiem. Problemātiski ir ar summētā darba laika uzskaiti – kā izmaksājama atlīdzība, ja svētku diena iekrīt vai neiekrīt summētā darba laika grafikā. Valsts darba inspekcija uzliek darba devējam pienākumu izmaksāt atlīdzību, bet darba devējam nav pienākuma maksāt par tām svētku dienām, kas neiekrīt summētā darba laika grafikā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir, analizējot summētā darba laika specifiku un darbu, kas netiek veikts darbiniekam noteiktajās darba dienās, konstatēt summētā un normālā darba laika grafika atšķirību atlīdzības izmaksā un ierosināt Darba likuma pilnveides virzienus. Darbā izmantoti normatīvie akti, zinātniskā literatūra un tiesas spriedumi. Izmantotās metodes – analīze, sintēze, indukcija un dedukcija, dogmatiskā un aprakstošā metode. No tiesību normu interpretācijas metodēm izmantota gramatiskā, vēsturiskā, sistēmiskā un teleoloģiskā.

Rezultāti. Summētā darba laika un normālā darba laika tiesiskais regulējums ir juridiski nošķirami jēdzieni. Summētā darba laika darbiniekam nevar attiecināt tos pašus nosacījumus kā normālā darba laika darbiniekam. Valsts darba inspekcijas izdotie rīkojumi izmaksāt atlīdzību darbiniekam, kas strādā ar summētā darba laika grafiku par neveiktu darbu svētku dienās, kas neiekrīt darbiniekam noteiktajās darba dienās, darba devējam rada lielu finansiālu slogu. Tie arī neveicina tiesību normu pareizu interpretāciju un piemērošanu.

Secinājumi.

1. Summētā darba laika grafiks ir juridiski atšķirīgs no normāla darba laika.
2. Nav pieļaujams darba devējam uzlikt par pienākumu izmaksāt summētā darba veicējam samaksu svētku dienās, kas ir svētku dienas normālā darba laika darbiniekam, bet summētā darba laika grafikā šis laiks darbiniekam ir noteikts kā atpūtas laiks.
3. Darba likumā ir nepieciešams precizēt, ka 74. panta pirmās daļas 8. punkts attiecas uz normālā darba laika darbiniekiem.